

Voorjaarstrek Telpost Oelemars 2009

Inleiding

“Wat doen we met die Houtduiven? Is dat nou trek of niet, want ze vliegen de verkeerde kant op.” “Natuurlijk is dat trek, want ze voldoen aan alle voorwaarden: doorvliegen in dezelfde richting, compacte groepsvorm en de goede vlieghoogte.” “Ja, maar is dat dan geen foerageertrek, want die mag niet meegeteld worden.” “Ja, helemaal uitsluiten kan je dat niet, maar gezien het gedrag maak ik er echte trek van. Bovendien hoor ik hun maagjes niet knorren van de honger.”

Dit soort discussies tussen de tellers op Telpost Oelemars is regelmatig te horen. Inderdaad doen de tellers hun uiterste best om foerageertrek en slaaptrek te onderscheiden van de reguliere trek tussen overwinteringsgebied en broedgebied. Het blijft een moeilijke materie, maar het houdt de tellers scherp.

De resultaten

Er is geteld van 3 januari t/m 30 juni 2009. Er zijn 111 tellingen uitgevoerd, soms lang soms kort, afhankelijk van de weersgesteldheid en de temperatuur. Bij goede avondtrek is er af en toe een tweede telling op die dag uitgevoerd. Tijdens de tellingen hadden we dit jaar de volgende belemmerende weersfactoren:

- Neerslag 9 tellingen
- Gedeeltelijk dichte mist 11 tellingen
- Westelijke wind 4 Bft of meer 23 tellingen

Het zijn beslist geen mooiweertellers die het telwerk verrichten, want bij wat minder gunstige weersomstandigheden werd er ook geteld. Dat gebeurde dan vanuit de kofferbak van de auto, waardoor nu via trektellen.nl het begrip kofferbaktelling landelijk bekend is.

Op www.trektellen.nl zijn de resultaten eveneens te zien en kunnen er bewerkingen worden gemaakt. Zo kunnen er grafieken per soort getoond worden en verspreidingskaartjes van Nederland worden gemaakt om de doortrekpatronen per soort over het land te zien. Ook is het mogelijk het aandeel van Telpost Oelemars in het landelijke geheel van telposten te zien.

Nieuw in de voorjaargestelling waren Casarca, Bonte Strandloper, Braamsluiper en Fitis. Door meer uren veldwerk is het voorjaarsrecord voor het aantal waargenomen soorten opnieuw verbroken. De voorjaargestellingen in de periode 2002- 2006 zijn in de tabel weggelaten, omdat het aantal teluren toen aanzienlijk minder was.

Soortnaam	2007	2008	2009	Soortnaam	2007	2008	2009
Fuut	-	-	6	Zilvermeeuw	58	88	193
Aalscholver	1018	987	575	Visdief	-	-	2
Grote Zilverreiger	10	4	6	Zwarte Stern	-	28	2
Blauwe Reiger	165	169	94	Holenduif	50	56	93
Ooievaar	1	13	7	Houtduif	10295	21698	5734
Knobbelzwaan	20	11	18	Turkse Tortel	16	28	23
Kleine Zwaan	15	-	5	Zomertortel	1	-	-
Wilde Zwaan	6	21	-	Koekoek	-	2	-
Rietgans spec.	152	178	160	Gierzwaluw	289	522	857
Toendrarietgans	535	240	1485	Zwarte Specht	1	-	-
Kolgans	3334	4914	6230	Grote Bonte Specht	-	7	2
Grauwe Gans	763	830	333	Boomleeuwerik	2	10	1
Gans spec.	248	512	383	Veldleeuwerik	723	358	659
Brandgans	2	2	8	Oeverzwaluw	19	18	29
Grote Canadese Gans	2	2	5	Boerenzwaluw	342	652	986
Nijlgans	40	40	15	Huiszwaluw	2	8	9
Casarca	-	-	3	Boompieper	12	55	21
Bergeend	2	11	5	Graspieper	3148	7421	2223
Smient	36	102	44	Waterpieper	4	2	1
Krakeend	3	5	13	Gele Kwikstaart	153	189	168
Wintertaling	40	37	52	Grote Gele Kwikstaart	6	6	6
Wilde Eend	432	852	1469	Witte Kwikstaart	202	227	166
Pijlstaart	1	18	26	Heggenmus	-	1	4
Slobeend	7	27	2	Zwarte Roodstaart	7	5	5
Zomertaling	-	2	1	Paapje	9	7	4

Soortnaam	2007	2008	2009	Soortnaam	2007	2008	2009
Tafeleend	-	1	4	Roodborsttapuit	3	1	1
Kuifeend	12	6	9	Tapuit	18	14	20
Brilduiker	1	7	-	Beflijster	-	-	5
Grote Zaagbek	2	4	4	Merel	-	7	10
Grote Zee-eend	4	-	-	Kramsvogel	4325	5072	1573
Wespendief	2	3	12	Zanglijster	4	74	35
Zwarte Wouw	2	3	1	Koperwiek	1288	1214	1316
Rode Wouw	5	11	21	Grote Lijster	22	51	33
Bruine Kiekendief	7	25	17	Braamsluiper	-	-	1
Blauwe Kiekendief	-	4	2	Grasmus	-	-	1
Grauwe Kiekendief	1	-	2		3	-	4
Havik	1	3	3	Fitis	-	-	3
Sperwer	33	83	52	Staartmees	2	25	41
Buizerd	214	355	264	Zwarte Mees	-	1	-
Visarend	3	15	7	Pimpelmees	4	48	7
Torenavalk	21	27	19	Koolmees	8	19	35
Roodpootvalk	-	2	-	Wielewaal	1	2	
Smelleken	2	6	7	Gaai	1	4	5
Boomvalk	6	2	4	Ekster	2	3	5
Slechtvalk	-	3	8	Kauw	451	729	304
Kraanvogel	541	8	406	Roek	54	62	54
Scholekster	30	29	25	Zwarte Kraai	72	67	47
Kluut	-	-	5	Spreeuw	1392	2616	3663
Kleine Plevier	6	10	21	Ringmus	7	5	4
Goudplevier	6	36	6	Vink	3283	3368	3621
Kievit	2990	2606	2159	Keep	7	13	19
Bonte Strandloper	-	-	2	Groenling	96	161	76
Watersnip	3	2	9	Putter	4	19	34
Grutto	5	13	2	Sijs	96	483	33
Regenwulp		8	2	Kneu	295	162	169
Wulp	25	35	16	Barmsijs spec.	1	15	69
Zwarte Ruiters	1	1	-	Grote Barmsijs	-	3	-
Tureluur	7	7	5	Kruisbek	2	1	1
Groenpootruiter	11	6	6	Goudvink	-	12	29
Witgat	26	23	26	Appelvink	3	9	11
Bosruiter	1	-	-	Geelgors	3	29	16
Oeverloper	2	8	-	Rietgors	40	28	32
Zwartkopmeeuw	-	2	1				
Dwergmeeuw	-	16	-	Totaal	41601	61878	40175
Kokmeeuw	3666	3658	3325	Soorten (incl. exoten)	105	110	113
Stormmeeuw	285	106	284	uurgemiddelde	257	237	148
Kleine Mantelmeeuw	22	62	29	Teluren	161,75	261,5	271

Bijzondere soorten en aantallen

Als we kijken naar opmerkelijke soorten gedurende de voorjaarstrek over de Oelemars vallen de volgende soorten op: Grote Zilverreiger, Ooievaar, Casarca, Zwarte Wouw, Rode Wouw, Grauwe Kiekendief, Smelleken, Slechtvalk, Visarend, Kraanvogel, Zwartkopmeeuw en Beflijster. Deze behoren alle tot het Bijzondere Soortenproject Niet-broedvogels van SOVON. Deze zeldzame soorten worden landelijk geregistreerd teneinde een goed beeld van het voorkomen en de verspreiding over Nederland te verkrijgen.

Regionale schaarse soorten waren: Kleine Zwaan, Brandgans, Grote Canadese Gans, Bergeend, Pijlstaart, Zomertaling, Grote Zaagbek, Wespendief, Bruine en Blauwe Kiekendief, Boomvalk, Kluut, Kleine Plevier, Goudplevier, Watersnip, Grutto, Groenpootruiter, Witgat, Kleine Mantelmeeuw, Visdief, Zwarte Stern, Boomleeuwerik, Waterpieper, Grote Gele Kwikstaart, Paapje, Roodborsttapuit, Tapuit, Wielewaal, barsijs en Kruisbek.

Enkele dagtotalen zijn eveneens vermeldenswaardig:

Datum	Soort	Aantal	Datum	Soort	Aantal
22-1	Kleine Zwaan	5	14-3	Houtduif	1931
25-1	Toendrarietgans	665	15-3	Koperwiek	606
01-2	Goudvink	13	21-3	Kolgans	4522
21-2	Kievit	597	10-4	Ooievaar	6
21-2	Barmsijs spec.	64	13-4	Bruine Kiekendief	4
01-3	Kraanvogel	338	16-4	Beflijster	3
01-3	Rode Wouw	11	02-5	Tapuit	8
01-3	Casarca	2	16-5	Gierzwaluw	269
14-3	Kluut	4			

Vooral 14 maart met 4498 en 21 maart met 5560 vogels waren topdagen in de voorjaartrek. Tussen 21 maart en 21 april is ook enkele keren 's avonds geteld. Het bleek dat in die periode tegen de avond grote aantallen meeuwen (Kokmeeuw, Stormmeeuw, Zilvermeeuw en Kleine Mantelmeeuw) zeer hoog in noordoostelijke richting vlogen.

Helaas is het totale aantal waargenomen vogels en daardoor ook het uurgemiddelde wat minder dan in voorgaande jaren. Dit is ten dele te wijten aan het voor deze telpost lage aantal waargenomen Houtduiven en Kramsvogels.

Dankwoord

Bij telpost Oelemars hebben dit voorjaar in totaal 28 tellers hun bijdrage geleverd. De coördinatie bij deze telpost werd verzorgd door Ben Hulsebos en Sander Wansing. Onze dank gaat uit naar de vele tellers die hun bijdrage hebben geleverd en aan de firma Temmink en aan mevrouw ter Denge voor hun toestemming om op hun gebied de tellingen te kunnen uitvoeren.

Ben Hulsebos, Houtstraat 4, 7581 BH Losser